

Vergaderjaar 1999–2000

27 273

Interdepartementaal beleidsonderzoek: Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 1 september 2000

Bijgaand bied ik u, mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Financiën, het eindrapport aan van het interdepartementale beleidsonderzoek «Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees»¹.

Aanleiding voor dit onderzoek was de nota «Van uitgaven naar kosten», die het kabinet in 1997 aan de Kamer heeft gestuurd. In die nota wordt geconcludeerd dat het voor een optimale bedrijfsvoering in de collectieve sector wenselijk is meer overheidsorganisaties te besturen op basis van afspraken over prestaties en daarvoor te maken kosten.

Mijn streven om de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (RVV) te verzelfstandigen tot een agentschap, waarvoor een prestatiegerichte aansturing en bekostiging uitgangspunt is, sluit op dit kabinetsbeleid aan.

De voornaamste conclusie in het eindrapport van het interdepartementale beleidsonderzoek «Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees» is dat de RVV aan de instellingsvoorwaarden voor agentschap kan voldoen indien de voorgestelde verbeteringen zijn gerealiseerd. De voorgestelde verbeteringen hebben vooral betrekking op het benoemen en hanteren van doelmatigheids- en kwaliteitskengetallen en op een resultaatgerichte externe en interne aansturing.

Na het besluit om de voorbereidingen te starten om de RVV om te vormen tot agentschap, is recent besloten tot de instelling van een nationaal voedselcontrolebureau, dat zal worden belast met de controle op de veiligheid van voedselproducten alsmede met de controle op de controle die door het bedrijfsleven wordt uitgevoerd. Ik zal erop toezien dat de vorm en uitwerking van deze agentschapsvorming zodanig zal zijn dat dat niet in de weg staat aan het hiervoor genoemde voornemen om de voedselcontrole in Nederland te concentreren binnen één organisatie.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

Het kabinet stemt in met de conclusies uit het bijgaande rapport en maakt daarbij de volgende kanttekeningen.

Ingangsdatum agentschap

In het rapport wordt nog uitgegaan van het oorspronkelijk voorgenomen tijdstip van omvorming van de RVV tot een Agentschap per 1 januari 2001. In december 1999 heb ik echter besloten de formele agentschapsaanvraag met 1 jaar uit te stellen. De redenen voor het nemen van meer tijd voor de voorbereiding van de agentschapsvorming zijn gelegen in de hogere kwaliteitseisen die recentelijk door de Minister van Financiën in overleg met de Tweede Kamer aan nieuwe agentschappen zijn gesteld, het reorganisatietraject waarin de RVV zich thans bevindt en de tijd die nodig is voor het vormgeven van een op de agentschapstatus toegesneden informatievoorziening op veterinair gebied. Na het afronden van het IBO-rapport is door het kabinet aan het verkrijgen van de agentschapsstatus de voorwaarde toegevoegd dat bij de overige agentschappen die onderdeel uitmaken van het betreffende departement geen tekortkomingen worden geconstateerd ten aanzien van het financieel beheer. Ik ga ervan uit dat de RVV per 1/1/2002 de status van agentschap zal verkrijgen.

Omdat de RVV zijn taken uitvoert in een omgeving waarbij de gezondheidsaspecten een grote rol spelen, is gekozen voor het agentschapsmodel, zodat de politieke verantwoordelijkheid volledig behouden blijft.

Het jaar 2001 zal als proefjaar worden gebruikt voor het resultaatgerichte aansturingmodel. Daartoe zal per 1 januari 2001 het baten-lastenstelsel als schaduwadministratie worden ingevoerd. De regering acht het van groot belang dat de gehele organisatie over voldoende kennis en vaardigheden beschikt om een verantwoorde overgang naar de agentschapstatus te maken. De nadruk zal daarbij vooral op twee aspecten gericht zijn. Enerzijds een probleemloze overgang van het geïntegreerde verplichtingenkasstelsel naar een baten-lastenstelsel zonder de bedrijfsvoering in gevaar te brengen. Anderzijds het creëren van een situatie waarbij «aanstuurders» en «aangestuurd» voldoende ervaring hebben opgebouwd om de nieuwe vorm van aansturing voor deze dienst, feilloos te laten verlopen.

Eén opdrachtgever per product

De taken die de RVV uitvoert, hebben betrekking op wetgeving waarvoor LNV primair verantwoordelijk is (Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, Veewet) en wetgeving waarvoor VWS primair verantwoordelijk is (Vleeskeuringswet, Warenwet en de Destructiewet). Een centrale rol in de aansturing van het agentschap wordt gespeeld door de Bestuurscommissie RVV, die bestaat uit een DG-LNV, een DG-VWS en de Directeuren VVM (LNV) en GZB (VWS), voorheen opererend onder de naam Commissie van Advies voor de RVV. Onder regie van deze Commissie zijn de opdrachtgeversrollen zoveel mogelijk uit elkaar getrokken. Waar eenduidige toedeling van verantwoordelijkheden niet mogelijk is, zal de genoemde Commissie als opdrachtgever functioneren.

Kostendekkendheid

In het IBO-rapport wordt aangegeven dat als grondslag voor de tarifiering het tarief per tijdseenheid voldoet, waarbij het uitgangspunt is dat deze tarieven kostendekkend moeten zijn. Voorzover de externe tarieven (keuringsretributies voor het bedrijfsleven) niet kostendekkend in rekening worden gebracht, zal het betreffende ministerie als opdrachtgever

verplicht worden het verschil tussen kostprijs en het extern tarief te compenseren.

In geval de Bestuurscommissie optreedt als opdrachtgever zal zij tevens de verdeelsleutel voor de financiering over de ministeries vaststellen. In dit kader zijn afspraken gemaakt tussen de twee direct betrokken ministeries. Het Ministerie van VWS zal voor 1 januari 2002 zorgen voor een deugdelijke juridische grondslag voor de tarieven van alle in opdracht van dat ministerie door de RVV te verrichten taken. Tot die tijd zal LNV de tekorten op de begroting van de RVV door het ontbreken van die grondslagen voor zijn rekening nemen. Belangrijke voorwaarde voor het kunnen vaststellen van kostendekkende tarieven is de invoering van een tijdschrijfsysteem. Dit systeem is begin 2000 in de gehele organisatie geïmplementeerd.

Recent is een nieuw kostprijsmodel ingevoerd, dat een goede transparantie van de kostenopbouw voor afnemers (bedrijfsleven) en opdrachtgevers (overheid) garandeert. Bij brief van 28 juni 2000 is de Voorzitter van de Vaste Commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV-00-559) hierover uitgebreid op de hoogte gesteld. In deze tariefstructuur zijn prikkels voor de bedrijven ingebouwd om de te keuren producten op een voor de RVV zo efficiënt mogelijke wijze aan te bieden. In dit systeem zullen kostprijzen per productsector worden gehanteerd.

Interne en externe aansturing

De regering onderschrijft de stelling in het IBO-rapport dat transparante informatievoorziening een absolute voorwaarde is voor een adequate interne en externe aansturing. De RVV voorziet vanaf medio 2000 de opdrachtgevende ministeries ten behoeve van de aansturing van informatie, gebaseerd op vooraf afgesproken meetbare normen (kwaliteitskengetallen).

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
L. J. Brinkhorst